

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. I. Vtrùm in divinis statuendæ sint aliquæ proceßiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO L.

De Divinis processionibus.

SECTIO PRIMA.

Verum in Divinis statuenda sint aliqua processionibus.

I. Variè à multis in Trinitate est peccatum.

MIRUM est quot modis (ut varia semper & inconstans est hæresis) in Trinitatem aliqui peccarint. Quidam, ut vidimus, Personarum numerum negarunt: alii ita tres admittebant Personas, ut tres etiam in iis statuerent essentias. Alii denique sunt, qui tres quidem divinas Personas ejusdem essentia in Deo admittunt, aiunt tamen unam ab aliâ non procedere, sed singulas esse à se, & *abolitus*.

Autotheani.

II. De fide est dari in Trinitate processionibus reales.

Veritas tamen catholica, est, ita dari in Trinitate tres Personas divinas, ut una ab aliâ verè & realiter procedat. Duæ primæ partes, de numero scilicet, & Divinitate Personarum, probatæ sunt Disp. præcedente. Tertia itaque pars, dari nimirum in Deo veras & reales processionibus ad intra, probatur primò ex Concilio Niceno, & Constantinopolitano primo, ubi de Filio dicitur: *Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum &c.* Item de Spiritu Sancto: *Qui ex Patre Filioque procedit.* Divinas etiam processionibus astruunt passim alia Concilia, præsertim Lateranense Magnum, cap. *Firmiter* Viennense &c.

Concilium Nicenum. Conc. Constantinopol. Concil. Lateranense.

III. Dari in Divinis processionibus probatur ex Scripturâ.

Ad hanc veritatem definiendam moti sunt horum Conciliorum Patres variis sacrarum Literarum testimoniis: Joan. 8. v. 42. dicit Christus: *Ego ex Patre processi, & veni:* Quod S. Augustinus tract. 42. in Joan. explicat de processione aternâ. Joannes item 15. v. 26. habetur: *Paraclitus, qui à Patre procedit.* Deinde Christus in Scripturâ sæpe vocatur Filius Dei: Sic Matth. 16. v. 16. dicitur: *Tu es Christus Filius Dei vivi.* Item 1. Joan. 5. v. 20. *Vt sumus in vero Filio ejus. Hic est verus Deus, & vita aeterna.* Ad Rom. etiam 8. v. 32. *Qui proprio Filio suo non pepercit, &c.*

IV. Cam Deus aliis det fecunditatem, ipse debet esse fecundus.

Ratio autem convenientiæ est: cum enim Deus aliis det fecunditatem, rationi maximè consentaneum est, ut ipse non careat fecunditate: juxta illud Isaïæ 66. v. 9. *Nunquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam dicit Dominus? Si ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait Dominus Deus tuus.*

V. Vtrum una Persona in Divinis ab aliâ dependeat.

Objicies primò: si dentur in divinis reales processionibus, sequitur unam Personam ab aliâ dependere. Resp. si per dependere non intelligatur aliud, quàm unam Personam non posse esse sine aliâ, certum est unam ab aliâ dependere: sicut dicit Christus Joan. 6. v. 58. *Ego vivo propter Patrem.* Re tamen verâ illud solum vocatur ens dependens, quod non existit necessariò, sed gratuitò existentiam ab alio accipit, ac veluti emendicat.

VI. Licet Pater

ergo erit causa Filii. Respondetur multos qui-

dem ex Græcis Patrem vocare causam Filii. Hoc tamen planè est negandum; causa enim ut ostendi Disp. 18. Phys. sect. 1. est *Principium influens esse in aliud*, & ut ait S. Thomas hic, q. 33. art. 1. ad 1. causa importat distinctionem in substantiâ, quod denotat vox illa *aliud*; Pater autem licet sit *altus* à Filio, non tamen *aliud*; nam ut dicitur 1. Joan. 5. v. 7. *Hi tres, Pater scilicet, Verbum, & Spiritus Sanctus, unum sunt*: ob hanc ergo rationem, quamvis Pater producat Filium, non tamen est illius causa.

atertius producat Filium, non tamen est causa Filii.

Objicies tertio: Deus est primum rerum omnium principium, ergo nequit in divinis quidquam procedere ab aliquo, tanquam à principio. Respondetur Deum esse principium omnium rerum creaturarum, sed ad extra: quælibet tamen Persona in divinis non est principium respectu omnium processionum internarum.

VII. Quælibet Persona Divina non est principium omnium internarum processionum.

Id tamen hic advertendum: esto Filius à Patre procedat atque ab illo producat, & hoc sensu sit ens ab alio; nunquam tamen est concedendum Filium, aut Spiritum Sanctum esse simpliciter ens ab alio: nam ens ab alio propriè dictum, est illud quod producit ab alio simpliciter, seu quod est aliud ab eo quod producit, habetque aliam substantiam, seu essentiam ab eo. Vel etiam quod existit gratuitò.

VIII. Filius in Divinis non est propriè Ens ab alio.

Disputant hic aliqui, utrum ratione naturali cognosci possit dari in divinis processionibus, & an probari queat contra *Autotheanos*, de quibus dictum est num. 1. tres Personas non existere absque eo quòd una procedat ab aliâ. Sed hoc commodiùs discutietur infra, ubi peculiariter agetur de Trinitatis cognoscibilitate.

IX. An ratio naturalis cognoscit processionibus.

SECTIO SECUNDA.

An processionibus divina sint per intellectum & voluntatem.

IN PRIMIS suppono contra Aureolum dari in Deo veram potentiam producendi ad intra: hanc enim, ut ait Vasquez hic, Disp. 163. is videtur negare. Sed si rectè explicentur termini, non videtur hoc ab ullo orthodoxo negari posse; cum enim in Deo dentur duæ Personæ, altera à Patre solo, altera à Patre simul & Filio producta, certissimum est dari etiam in Deo virtutem earum productricem, quam nos vocamus potentiam producendi. Si autem ideo neget Aureolus Deum habere potentiam producendi, quia vult potentiam esse aliquid à naturâ realiter distinctum, verum quidem est hoc sensu non dari in Deo hujusmodi potentiam, sed eodem modo negare Deo posset omnipotentiam, cum non distinguatur realiter.

I. Datur in Deo potentia producendi.

Quo sensu neget Aureolus dari in Deo potentiam producendi.

Durandus in 1. dist. 6. q. 2. quavis, inquit, accommodatione quâdam dici possunt processionibus divinarum, altera per intellectum esse, altera per voluntatem

II. Durandi opinio circa processionibus divinas.